

			
			

**The Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration– zero draft
Input van 11.11.11, CNCD-11.11.11, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, OR.C.A,
Caritas International, ORBIT vzw, CIRÉ, Minderhedenforum**

11.11.11, CNCD-11.11.11, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, CIRÉ, OR.C.A, Caritas International, ORBIT vzw en Minderhedenforum verwelkomen de zero draft van het ‘Global Compact for Safe Orderly and Regular Migration’ die het evenwichtige resultaat is van de consultaties onder leiding van co-facilitators Zwitserland en Mexico.

Hieronder kan u vanuit de visies en missies van de ondergetekende organisaties een eerste reactie vinden op de zero draft. Gezien het korte tijdsbestek kunnen we niet overgaan tot een exhaustieve analyse, maar beperken we ons tot de voornaamste bemerkingen die ook door onze organisaties werden meegegeven tijdens de consultatie vergadering bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken op 9 februari.

We geven eerst onze algemene appreciatie van deze draft. Vervolgens gaan we dieper in op een aantal concrete positieve elementen in deze tekst. We vragen dat België deze tijdens de onderhandelingen ondersteunt. Ten slotte wijzen we op enkele risico’s en elementen die niet of onvoldoende aan bod komen in de tekst.

Wij hopen dat onze bemerkingen meegenomen worden door de Belgische overheid in de onderhandelingen.

A. ALGEMEEN

We verwelkomen het positieve narratief in deze zero-draft. We sluiten ons aan bij de kernboodschap dat migratie bijdraagt aan de duurzame ontwikkeling van zowel herkomst- als bestemmingslanden. Migratie wordt terecht naar voor geschoven als een legitieme adaptatiestrategie bij natuurrampen en andere noodsituaties. We onderschrijven de centrale plaats van mensenrechten van alle migranten (ongeacht hun status) en de aandacht voor gender en ‘het belang van het kind’ en cultuur doorheen de tekst.

We zijn tevreden met het belang dat in de zero draft gehecht wordt aan actoren uit het middenveld, de diaspora en lokale besturen. We ondersteunen de inspanningen van België voor het betrekken van lokale autoriteiten.¹

¹ <http://www.decroo.belgium.be/en/mayors-and-governors-all-over-world-gather-global-conference-cities-and-migration-belgium>

De doelstellingen die geformuleerd worden in de zero draft vormen een goede basis voor een betere *global governance* van migratie. Alles staat of valt echter met een goede implementatie en follow-up (zie C.1).

B. CONCRETE DOELSTELLINGEN

1. Belang van correcte informatie doorheen het hele migratieparcours (zero draft doelstelling 3)

We onderschrijven de actiepunten rond het verschaffen van objectieve en correcte informatie aan vluchtelingen en andere migranten. Een rechtvaardig migratieparcours is een parcours waarbij de migranten hun rechten en plichten kennen doorheen de verschillende etappes. Het recht op informatie is bovendien een belangrijke onderdeel van het recht op asiel.² Correct informeren betekent ook het bieden van toegankelijke informatie over legale migratiemogelijkheden (zero draft 17.a). Ngo's en middenveldorganisaties spelen hierin een belangrijke rol. Naast de overheid hebben zij jarenlange ervaring in de verstrekking van toegankelijke informatie en advies aan migranten.

Gezien de mogelijkheden voor legale migratie vandaag ernstig tekort schieten is het cruciaal dat er ingezet wordt op het openen van nieuwe routes en de obstakels van bestaande mogelijkheden weg te werken.(zie punt 2.)

2. Legale migratieroutes (zero draft doelstelling 5)

We benadrukken de noodzaak van het versterken en creëren van nieuwe legale migratieroutes zoals ook al geformuleerd in de 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling (SDG 10.7) en The New York Declaration for Refugees and Migrants van 2016:

- a. Arbeidsmigratie: we benadrukken het belang van het openen van nieuwe mogelijkheden voor arbeidsmigratie voor **'all skill levels'** dus voor zowel hoog-, midden- als laaggeschoolden.
- b. We steunen het openen van migratiemogelijkheden als **adaptatie** voor natuurrampen, trage impacts als gevolg van milieudegradatie en andere noodsituaties (bv. nood aan internationaal bescherming). Deze migratiemogelijkheden kunnen onder meer geopend worden via een aanbod van humanitaire visa (op basis van heldere criteria), verstandige vormen van private sponsorship en migratie in kader van onderwijs, opleiding en werk.
- c. We steunen het versterken van programma's voor studentenmigratie. We vragen om dit te expliciteren **voor alle niveaus** van het formeel onderwijs.
- d. We onderschrijven de doelstelling om gezinshereniging te faciliteren. We vragen om te expliciteren dat er meer mogelijkheden moeten komen voor **de hereniging van alle gezinsleden (met inbegrip van grootouders, broers en zussen en kleinkinderen)**.

3. Remittances (zero draft doelstelling 20):

We onderschrijven het belang van de actiepunten om remittances sneller, veiliger en goedkoper te maken. Het is goed dat er een **roadmap** aangekondigd wordt **naar de 2030 Doelstelling om de transferkost terug te dringen naar 3%**. We vragen dat België hierin een

² FRA, Thematic report: The duty to inform applicants about asylum procedures: The asylum-seeker perspective, 2011, p.7
http://fra.europa.eu/sites/default/files/report-asylum-seeker-perspective_en.pdf

voortrekkersrol speelt gezien Minister van Ontwikkelingssamenwerking Alexander de Croo eerder aangaf hiervan een prioriteit te maken.³

4. Levens redden (zero draft doelstelling 8)

We onderschrijven de belangrijke actiepunten onder doelstelling 8 en meer bepaald:

- Het belang van reddingsmissies met als primaire doelstelling get redden van levens. Wij wezen in dit kader eerder op onze bezorgdheden over de Europese ondersteuning van Libische grens- en kustwacht.⁴
- Het onthouden van push-backs
- Humanitaire hulp (en reddingsoperaties) niet te criminaliseren
- Ervoor te zorgen dat beleidsmaatregelen de risico's voor migranten niet vergroten. (doelstelling 22 b). De koepels 11.11.11 en CNCD-11.11.11 wezen al herhaaldelijk op de nefaste gevolgen van Europese maatregelen tegen 'irreguliere' migratie in Niger.

5. Detentie (zero draft doelstelling 13)

- We onderschrijven de doelstelling van het stopzetten van detentie van kinderen (27 g)
- We vragen om een sterkere commitment in het zoeken naar alternatieven voor detentie in lijn met het 'Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants on a 2035 agenda for facilitating human mobility'.⁵

6. Integratie (zero draft doelstellingen 15-18)

- We juichen de doelstellingen met betrekking tot de grondrechten, de strijd tegen racisme en discriminatie, de sociale samenhang en de volwaardige participatie van inwoners met een migratieachtergrond toe.
- We pleiten wel voor een monitoring en waar nodig bijsturing van de concrete maatregelen, zodat die effectief de beoogde doelstellingen realiseren.
- Zowel bij de uitvoering van deze doelstellingen als bij de evaluatie en bijsturing ervan pleiten we voor betrokkenheid van de diaspora.

7. We onderschrijven ten slotte doelstelling 23.a 'Ensure that national legislation reflects irregular entry as an administrative, not a criminal'

C. RISICO'S EN ONTBREKENDE ELEMENTEN

1. Opvolging en evaluatie

De 22 doelstellingen in de zero draft zijn sterk uitgewerkt. Het ontbreekt echter aan concretisering van de implementatie en follow-up van deze doelstellingen. Gezien het niet-bindende karakter van dit akkoord staat of valt alles met een goed monitoringmechanisme dat de vooruit- of achteruitgang op de verschillende doelstellingen meetbaar maakt.

- We vragen dat **duidelijke indicatoren** (Cf. 2030 kader voor Duurzame Ontwikkeling) uitgewerkt worden zodat vooruitgang gemeten kan worden. In het Global Compact dient minstens het engagement opgenomen te worden om op korte termijn concrete indicatoren uit te werken

³

<https://diplomatie.belgium.be/nl/newsroom/nieuws/2017/minister-de-croo-wil-lagere-transf-erkosten-voor-geldstromen-naar-ontwikkelingslanden>

⁴ http://www.standaard.be/cnt/dmf20171123_03203239

⁵ <http://www.refworld.org/docid/593a8b8e4.html>

- De **rol van het middenveld is volledig afwezig in follow-up**. We vragen dat de rol van actoren uit het middenveld, diaspora en lokale besturen toegevoegd wordt onder het luik follow-up en review.
- Gezien de omvang en de complexiteit van het migratievraagstuk is het aangewezen dat elk land beschikt over een **nationaal advies- en overlegorgaan** over het migratiebeleid, waarbij ook het middenveld en de diaspora betrokken zijn.

2. Verwijzing naar het VN-Vluchtelingenverdrag van 1951 en andere instrumenten

We betreuren dat de draft geen melding bevat van het VN-Vluchtelingenverdrag van 1951, het aanvullende protocol van 1967. We menen dat deze naast de Global Compact on Refugees ook opgenomen moeten worden in het Global Compact on Migration. Gezien er steeds meer sprake is van ‘mixed migration’, waarbij vluchtelingen en andere migranten dezelfde routes gebruiken, is het onderscheid niet altijd helder te maken. **Een aantal principes, standaarden, en rechten en plichten (zoals non refoulement) die uit het Vluchtelingenverdrag vloeien moeten ook hier worden opgenomen.**

Daarnaast benadrukken we de nood aan meer **complementariteit tussen beide Compacts**.

3. Externalisering van het migratiebeleid

De zero draft bevat geen verwijzingen naar de toenemende en zorgwekkende aanpak van externalisering in het internationale migratiebeleid. Het rapport van VN Secretaris Generaal Guterres 'Making Migration Work For All' was daarin explicieter.⁶

- We vragen om onder doelstelling 2 (het aanpakken van de drivers van migratie) een paragraaf toe te voegen die het **gebruik van middelen van ontwikkelingssamenwerking voor grensbewaking en controle veroordeelt**. Deze verschuiving dreigt middelen weg te halen van de strijd tegen grondoorzaken en bevolkingsgroepen met de grootste noden. België heeft zich hier meermaals tegen verzet⁷ en dient dit ook te herhalen binnen de onderhandelingen voor de Global Compact.
- We vragen de toevoeging van een paragraaf die oproept tot meer **transparantie en controle op terugnameakkoorden** tussen landen en zogenaamde ‘technische akkoorden’ in kader van grensbewaking o.a. met betrekking tot respect voor mensenrechten.

4. Sociale cohesie en rechten van arbeidsmigranten ongeacht hun status

- Het **VN-Verdrag ter bescherming van de rechten van alle arbeidsmigranten en hun gezinsleden** (18 december 1990) dient te worden opgenomen in de tekst.
- De **toegang van migranten, ongeacht hun status, tot grondrechten** zoals dringende medische hulp, onderwijs, justitie (slachtofferrichtlijn) en de Sanctie richtlijn (wet van 11 februari 2013) die in België en Europa geldig zijn, kunnen beschouwd worden als een invulling van de “firewall” bij toegang tot diensten. België moet er dus alles aan doen om dit in de tekst te behouden.
- De bepalingen inzake toegang tot ‘complaint mechanisms’ moeten duidelijker. Er is nood aan een **“effective complaint mechanism”** voor alle mensen die slachtoffer worden van uitbuiting. Het neerleggen van een klacht door een werknemer zonder

⁶ <https://refugeesmigrants.un.org/SGReport> : "It is profoundly misguided to treat migration itself as a threat. I am concerned that we have seen an increase in short-term and reactive security approaches to migration, such as setting up systems to detain migrants in transit that are: (a) ill-advised and unsustainable; (b) put the safety of migrants in peril; and (c) risk being counter-productive on their own terms."

⁷ <http://decroo.belgium.be/nl/de-croo-%E2%80%9898vluchtelingen-meteen-een-nieuwe-toekomst-geven-plaats-van-hen-tegen-te-houden%E2%80%99>

wettig verblijf moet gepaard gaan met de garantie dat de betrokkene kan meewerken aan het samenstellen van het klachtendossier en de behandeling ervan door de rechtbank. De overheid zorgt voor een effectieve toegang tot betaalbare justitie, juridische bijstand en de mogelijkheid om een schadevergoeding te ontvangen.

- Migratiekanalen en de rechten en plichten die eraan verbonden zijn moeten bepaald en toegepast worden op een wijze die schendingen van rechten voorkomt. Dit betekent dat migranten van gelijke rechten moeten genieten en dat **maatregelen die hun afhankelijk behouden of versterken (bijvoorbeeld ten opzichte van hun werkgever of partner) moeten weggewerkt worden.**
- Migratiekanalen en de rechten en plichten die eraan verbonden zijn moeten toegepast worden op een wijze die de integratie van de vreemdelingen bevordert en aanmoedigt, wat onder andere betekent dat er **reële mogelijkheden** moeten bestaan **voor langdurig verblijf** en dat vreemdelingen, alsook de andere personen, toegang moeten krijgen tot specifieke of algemene ondersteuningsmaatregelen en –diensten.

5. Het ontbreken van actiepunten voor *internally displaced people*

Zowel in de zero drafts voor het Global Compact on Refugees als in het Global Compact on Migration ontbreken doelstellingen ter bescherming van Internally Displaced Persons (IDP's). IDP's vormen nochtans de grootste groep van mensen op de vlucht. In 2016 waren er volgens van UNHCR 65,6 miljoen mensen op de vlucht. Daarvan waren 40.3 miljoen mensen IDP's.⁸ Het is belangrijk dat er **specifieke doelstellingen** geformuleerd worden **ter bescherming van IDP's**.

6. Waardig onderkomen (doelstelling 15 (29)).

Een verantwoordelijk en menswaardig onthaal van asielzoekers, vluchtelingen en andere migranten begint met het aanbieden van een aangepaste en menswaardige opvang en huisvesting. Grote verzamelplaatsen van asielzoekers creëren nieuwe situaties van kwetsbaarheid en ontbering. We vragen een expliciete doelstelling voor het **streven naar programma's die het onthaal spreiden**, zoals dat reeds op diverse plaatsen gebeurt. Deze bevorderen persoonlijke ontmoetingen en meer kwaliteitsvolle dienstverlening en garanderen een groter succes. Erkende vluchtelingen en personen met een beschermingsstatuut, moeten als statushouders woonzekerheid hebben.

Wij danken u voor de mogelijkheid om onze reactie te geven en blijven graag betrokken bij de onderhandelingen van beide Global Compacts. We vragen daarbij ook om de mogelijkheden te bekijken om actoren uit het Belgische middenveld te betrekken in de officiële Belgische delegatie zoals dit ook gebeurt in kader van de internationale klimaatonderhandelingen via de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling.

⁸ UNHCR, Global trends : Forced displacement in 2016, p.2, <http://www.unhcr.org/5943e8a34.pdf>